

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: suport@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 459
din data de 21.12.2010**

Dosar nr.: 437/2009

Petiția nr.: 9898 din data de 09.11.2009

Petent: R C

Reclamat: Președintele României – T B

Obiect: discriminarea produsă de către Președintele României prin emiterea Decretului Prezidențial nr. 1507/2009 și a hotărârii de Guvern nr. 1259/2009.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

I.1.1. R C str.

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

I.2.1. Președintele României – T B Palatul Cotroceni, B-dul Geniului nr. 1-3, sector 6, București;

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Prin petiția înregistrată cu nr. 9898 din data de 09.11.2009 și completările ulterioare la petiție depuse în data de 04.02.2010, petentul solicită demararea procedurilor ce se impun privind discriminarea produsă de către Președintele României prin emiterea Decretului Prezidențial nr. 1507/2009 privind organizarea unui referendum național și a hotărârii de Guvern nr. 1259/2009 privind organizarea și desfășurarea unui referendum național în data de 22 noiembrie 2009.

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20, alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

3.2. Prin adresa cu nr. 161 din data de 08.01.2010 a fost citat petentul pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 24.02.2010.

3.3. Prin citații, Consiliul a solicitat să își prezinte punctul de vedere precum și orice mijloace de probe referitor la obiectul petiției, respectiv al susținerilor.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentului

4.1.1. Petentul arată prin petiția înregistrată cu nr. 9898 din data de 09.11.2009 și completările ulterioare la petiție depuse în data de 04.02.2010, faptul că Președintele României – T B , a stabilit un referendum pe o temă de campanie electorală a candidatului T B , ceea ce pune într-o postură defavorizantă pe ceilalți 11 candidați. Or, acest lucru reprezintă o formă de discriminare politică și o modalitate de viciere, în interesul candidatului T B a procesului electoral și a rezultatului alegerilor prezidențiale.

4.1.2 Petentul susține că Președintele T B a acordat așadar un avantaj electoral deosebit de important candidatului T B încălcând O.G. 137/2000, republicată, Legea 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului și Constituția României.

4.1.3 Petentul se consideră discriminat prin organizarea acestui referendum în ziua Turului I al alegerilor prezidențiale, acesta solicită constatarea discriminării produsă fața de acesta și față de ceilalți candidați participanți la alegerile prezidențiale din data de 22 noiembrie 2009.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1 În fapt, prin petiția înregistrată cu nr. 9898 din data de 09.11.2009 și completările ulterioare la petiție depuse în data de 04.02.2010, Colegiul director analizează dacă Președintele României T B a favorizat candidatul T B prin emiterea Decretului Prezidențial nr. 1507/2009 privind organizarea unui referendum național și a hotărârii de Guvern nr. 1259/2009 privind organizarea și desfășurarea unui referendum național în data de 22 noiembrie 2009.

În drept, analizând faptele reținute în acest caz, Colegiul Director se raportează la

Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un

tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă” (vezi CEDH, 18 februarie 1991, Fredin c/Suede, parag.60, 23 iunie 1993, Hoffman c/Autriche, parag.31, 28 septembrie 1995, Spadea et Scalabrino c/Italia, 22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

În același sens, Curtea europeană de justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, *principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit, dar și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv.* (vezi Sermide SpA V. Cassa Conguaglio Zuccherro and others, cauza 106/83, 1984 ECR 4209, para 28; Koinopraxia Enoseon Georgikon Synetairismon Diacheir iseos Enchorion Proionto Syn PE (KYDEP) v. Council Of the European Union and Commission of the European Communities)

De asemenea, Colegiul Director reține deciziile Curții Constituționale prin care s-a statuat că *principiul egalității nu se opune ca o lege să stabilească reguli diferite în raport cu persoane care se fală în situații diferite.* (Decizia nr. 256 din 17 iunie 1997, Decizia nr. 154/2001, M.O. nr 387/2001, CDH 2001, p. 914 – 915). De asemenea, atât în doctrina, cât și în jurisprudența constituțională s-a statuat în mod constant că principiul egalității în fața legii nu înseamnă uniformitate, ci presupune instituirea unui tratament egal în situații care nu sunt diferite. De aceea, nu sunt excluse, ci, dimpotrivă sunt admise soluții legislative diferite pentru situații diferite. Curtea Constituțională a reținut că instituirea unor reglementări juridicediferențiate în privința drepturilor și obligațiilor unor categorii de cetățeni care se fală în situații diferite nu este contrară art. 16 alin. 1 din Constituție.(Decizia nr. 294/2001, M.O. nr. 21/2002).

Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000R cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul Director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din O.G. 137/2000R. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art.2, alin.1 *deosebirea, excluderea, restricția sau preferința* trebuie să aibă la bază unul dintre *criteriile* prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme pentru a ne gasi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate. (22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

Coroborând aceste aspecte cu faptele care fac obiectul petiției și definiția discriminării astfel cum este prevăzută în art.2 alin.1 din O.G. nr.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, în cauză nu se poate reține întrunirea cumulativă a elementelor privind un tratament de deosebire (restricție, excludere, deosebire, preferință) între persoane care se află în situații comparabile și care sunt tratate în mod diferit și care are ca scop sau ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

Așa cum reiese din motivația invocată mai deverme, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare, trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost aplicat diferit datorită unui criteriu. Pornind de la premisa că, în speță, alegația tratamentului diferențiat se află în legătura cu apartenența politică a petentului, Colegiul trebuie să analizeze din mijloacele de probă și înscrisurile aflate la dosar, în ce măsură se poate reține un raport de cauzalitate între faptele imputate (emitrea Decretului Prezidențial privind organizarea unui referendum național) și criteriul invocat (apartenența politică)

Or, în raport de susținerile părților și înscrisurile depuse la dosar de către părți, Colegiul Director este de opinie că, în prezenta speță, nu pot fi reținute mijloace probatorii de natură a reține prezumția săvârșirii unei discriminări împotriva petentului, pe considerentul apartenenței politice. O atare prezumție ar trebui să permită cel puțin a se presupune existența unei legături de cauzalitate între criteriul invocat (criteriul politic) și tratamentul diferit imputat în cauză (emiterea decretului prezidențial privind organizarea unui referendum național).

Cu atât mai mult, coroborând argumentația expusă mai sus cu art. 90 din Constituția României, *"Președintele României, după consultarea Parlamentului, poate cere poporului să-și exprime, prin referendum, voința cu privire la problemele de interes național"*), Colegiul director reține fără putere de tagadă că Președintele României poate emite un decret prezidențial privind organizarea unui referendum național.

Tot în acest sens, Colegiul director se raportează la Curtea Europeană de Justiție care a definit în mod explicit principiul egalității, acesta presupunând ca **situațiile similare să nu fie tratate diferit, cu excepția cazului în care diferențierea este justificată obiectiv**, astfel reținem că emiterea decretului prezidențial privind organizarea unui referendum național, respectiv a hotărârii de Guvern privind organizarea și desfășurarea unui referendum național în data de 22 noiembrie 2009, sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop sunt adecvate și necesare.

Acestea fiind spuse, Colegiul director reține având în vedere înscrisurile depuse la dosar, că nu există fapte care să poată fi considerate fapte de discriminare directă sau indirectă.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Aspectele sesizate nu constituie fapte de discriminare, conform O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor faptelor de discriminare, republicată

2. Clasarea dosarului;

3. O copie a hotărârii se va transmite părților.

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

NIȚĂ DRAGOȘ TIBERIU – Membru

POP IOANA LIANA – Membru

VASILE ALEXANDRU-VASILE – Membru

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

